

Asia: VN/13817/2022

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamisesta -ruotsinkielinen käännös lisätty

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Ympäristöministeriön luonnokseen hallituksen esitykseksi vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamisesta. SVK lausuu ehdotuksesta kunnioittavasti seuraavaa.

KANSALLISPUISTOT

SVK on tyytyväinen yksiselitteisesti sallia yleiskalastusoikeuksiin perustuva kalastus esitykseen sisältyvissä kansallispuistoissa, joka on yhtenevä nykyisen (1096/1996) ja uuden luonnonsuojelulakiesityksen (76/2022) kanssa.

LUONNONPUISTOT

Yleiskalastusoikeuksien voimassaolosta luonnonpuistoissa voi lausunnolla olevan lakiesityksen perusteella saada väärän kuvan, koska esityksen mukaan: ”Vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettujen kansallis- ja luonnonpuistojen ja muiden valtion suojelualueiden rauhoitussäännökset jätettiin sellaisenaan voimaan vuoden 1996 luonnonsuojelulain 76 §:n 2 momentin siirtymäsäännöksellä”. Edellä kuvatusta viittauksesta on jätetty loppuosa pois, jonka mukaan ”...säännökset ja -määräykset jäävät voimaan, sikäli kuin niitä ei erikseen muuteta tai kumota”.

Kalastuslain (379/2015) kokonaisuudistuksen yhteydessä on voimassa olevan, vuonna 1996 annetun luonnonsuojelulain 14 §:ä päivitetty siten, että sekä kansallispuistossa että luonnonpuistoissa on

sallittua kalastaa kalastuslain (379/2015) 7 §:ssä säädettyjen yleiskalastusoikeuksien mukaisesti. Tämä tarkoittaa sekä maksuttomia yleiskalastusoikeuksia (onginta, pilkintä ja silakan litkaus) että viehekalastusta ikäperusteisesti valtion kalastonhoitomaksun suorittamalla. Muutosta on tarkemmin käsitelty hallituksen kalastuslakiesityksen luonnonsuojelulakia käsittelevässä kappaleessa, jossa myös viitataan ympäristövaliokunnan kannanottoon (YmVM 11/2010) muutoksen puolesta. Edellä kuvattujen siirtymäsäädöksen voimassa olo on siten kalastuksen osalta päättynyt, kun nykyinen kalastuslaki astui voimaan vuoden 2016 alussa ja johon yksiselitteisesti nykyisen luonnonsuojelulain 14 §:ssä viitataan. Näin ollen toisin kuin esityksessä on väitetty, on SVK:n mukaan yleiskalastusoikeudet olevan oikeustilan mukaisesti voimassa luonnonpuistoissa.

Myös uuden hallituksen eduskunnalle esittämän luonnonsuojelulain (76/2022) mukaan on tarkoitus sallia yleiskalastusoikeudet kansallispuistoissa ja luonnonpuistoissa. Samaisen lakiesityksen 140 §:ssä säädetään vielä erikseen siitä, miten vuoden 1923 luonnonsuojelulain mukaiset luonnonsuojelualueet ja luonnonmuistomerkit on tarkoitus jättää voimaan. Pykälän 1. momentin mukaan perustamissäädökset on tarkoitus lähtökohtaisesti jättää voimaan. SVK huomauttaa, että pykälän 2. momentin mukaan on muun ohella yleiskalastusoikeuksiin perustuva kalastus tarkoitus sallia uuden lakiesityksen mukaisesti. SVK katsoo, että tämä esitys on linjassa nykyisen oikeustilan kanssa ja edellyttää sen mukaista toimimista myös nyt olevaa lakiesitystä säädettäessä.

Edellä olevaan viitaten SVK katsoo, että Kevon luonnonpuistoa koskevaan esitykseen sisältyvä linjaus sallia yleiskalastusoikeuksien hyödyntäminen vain saamelaisyhteisön jäsenille ja niille, joiden kotikunnan alueella suojelualue sijaitsee, on voimassa olevan ja esitetyn luonnonsuojelulain sekä myös perustuslain 6 §:n vastainen. SVK huomauttaa, että yleiskalastusoikeudet ovat sanan mukaisesti kaikkia kansalaisia koskevia kalastusoikeuksia. Kuten jo edellä on kirjattu, esittää SVK yleiskalastusoikeuksien käytön sallimista kaikille myös Kevon luonnonpuistossa.

Hallituksen esittämän uuden luonnonsuojelulain 50 §:n (Poikkeukset kansallispuistojen ja luonnonpuistojen rauhoitussäännöksistä) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan toimenpiteet, kuten yleiskalastusoikeudet, olisivat sallittuja, mikäli aluetta koskevat liikkumisrajoitukset eivät niitä estäisi. SVK huomauttaa, että mikäli aluekohtaisesti liikkumisrajoitukset estävät pääsyä kalavesien ääreen, on niistä viestittävä kalastusrajoitus.fi-palvelussa ja muissa alueita koskevissa ohjeissa. Esimerkiksi Karkalin luonnonpuistoa koskevan esityksen mukaan alueella jäisi voimaan järjestyssäännön mukainen kielto rannalta kalastamiseen. SVK pitää päätöstä ymmärrettävänä rantaluonnon turvaamiseksi, sikäli kun alueen sallittu polkuverkosto ei kulje rantaviivan välittömässä läheisyydessä. SVK kuitenkin huomauttaa olevan tärkeää viestiä selkeästi, että aluetta ympäröivällä vesialueella on yleiskalastusoikeuksin kalastaminen niin jäältä kuin veneestä jatkossakin sallittua.

MUUT LUONNONSUOJELUALUEET

Esityksen mukaisesti kaikilla lakiluonnokseen sisältyvillä luonnonsuojelualueilla sallittaisiin yleiskalastusoikeuksiin perustuva vapaa-ajankalastus. SVK on tyytyväinen esitykseen ja toteaa sen olevan hallituksen esittämän luonnonsuojelulain 140 §:n mukainen.

Punkaharjun luonnonsuojelualueen osalta jää epäselväksi se, rajoittaako perustamissäädöksiin kirjattu ankkurointikielto kalastusta. Metsähallituksen ohjeisin ja kalastusrajoitus.fi -palveluun sitä ei ole kirjattu, vaan tiettävästi ankkurointikielto on yhdistetty rantautumista koskeviin alueen rajoituksiin.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari

toiminnanjohtaja

Saari Olli
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö